

НАРЕДБА № 47 от 09.01.2012 г. за придобиване на квалификация по професията „Техник-животновъд“

Обн. - ДВ, бр. 18 от 02.03.2012 г., в сила от 02.03.2012 г.

Издадена от министъра на образованието, младежта и науката

Раздел I

Общи положения

Чл. 1. С тази наредба се определя Държавното образователно изискване (ДОИ) за придобиването на квалификация по професията 621040 „Техник-животновъд“ от област на образование „Селско, горско и рибно стопанство“ и професионално направление 621 „Растениевъдство и животновъдство“ съгласно Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 от Закона за професионалното образование и обучение.

Чл. 2. Държавното образователно изискване за придобиването на квалификация по професията 621040 „Техник-животновъд“ съгласно приложението към тази наредба определя изискванията за придобиването на трета степен на професионална квалификация за специалностите 6210401 „Говедовъдство“, 6210402 „Овцевъдство“, 6210403 „Свиневъдство“, 6210404 „Птицевъдство“, 6210405 „Зайцевъдство“, 6210406 „Пчеларство и бубарство“ и 6210407 „Коневъдство и конна езда“.

Чл. 3. Въз основа на ДОИ по чл. 1 и рамковата програма по чл. 10, ал. 3, т. 3 от Закона за професионалното образование и обучение се разработват учебни планове и учебни програми за обучението по специалностите по чл. 2.

Раздел II

Съдържание на Държавното образователно изискване

Чл. 4. (1) С ДОИ по чл. 1 се определят професионалните компетенции в края на обучението по професията, които гарантират на обучаемия възможност за упражняване на професията 621040 „Техник-животновъд“.

(2) Държавното образователно изискване за придобиването на квалификация по професията „Техник-животновъд“ определя общата, отрасловата и специфичната задължителна професионална подготовка за професията, както и задължителната чуждоезикова подготовка по професията и избираемата подготовка.

(3) Съдържанието на всеки вид задължителна професионална подготовка по ал. 2 включва:

1. необходимите професионални компетенции (знания, умения и професионално-личностни качества);

2. тематичните области, от които се формира съдържанието на учебните предмети/модули.

Чл. 5. С ДОИ по чл. 1 се определят и входящото минимално образователно равнище, описанието на професията, целите на обучението, резултатите от ученето, изискванията към материалната база и изискванията към обучаващите.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 1. Учебните планове и учебните програми за обучение по професията, действащи към влизане в сила на тази наредба, се прилагат до разработването и утвърждаването на учебните планове и учебните програми по чл. 3.

§ 2. Тази наредба се издава на основание чл. 17, т. 3 във връзка с чл. 16, т. 7 от Закона за народната просвета.

§ 3. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в „Държавен вестник“.

Министър: Сергей Игнатов

Приложение към чл. 2
Държавно образователно изискване за придобиване на квалификация
по професията „Техник-животновъд“

Професионално направление:		
621	Растениевъдство и животновъдство	
Наименование на професията:		
621040	Техник-животновъд	
Специалности:		Степен на професионална квалификация:
6210401	Говедовъдство	Трета
6210402	Овцевъдство	Трета
6210403	Свиневъдство	Трета
6210404	Птицевъдство	Трета
6210405	Зайцевъдство	Трета
6210406	Пчеларство и бубарство	Трета
6210407	Коневъдство и конна езда	Трета

1. Входни характеристики

1.1. Изисквания за входящо минимално образователно равнище за ученици и за лица, навършили 16 години

За придобиване на трета степен на професионална квалификация по професията „Техник-животновъд“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 ЗПОО (утвърден от министъра на образованието, младежта и науката със Заповед № РД-09-413 от 12.05.2003 г., изм. и доп. със Заповед № РД-09-04 от 8.01.2004 г., Заповед № РД-09-34 от 22.01.2004 г., Заповед № РД-09-255 от 9.04.2004 г., Заповед № РД-09-274 от 18.02.2005 г., Заповед № РД-09-1690 от 29.09.2006 г., Заповед № РД-09-828 от 29.06.2007 г., Заповед № РД-09-1891 от 30.11.2007 г., Заповед № РД-09-298 от 19.02.2009 г., Заповед № РД-09-1803 от 29.10.2009 г., Заповед № РД-09-621 от 18.05.2010 г., Заповед № РД-09-1728 от 1.12.2010 г., Заповед № РД-09-748 от 13.06.2011 г. и Заповед № РД-09-1805 от 9.12.2011 г.) входящото минимално образователно равнище за ученици е завършен седми клас или завършено основно образование.

За придобиване на трета степен на професионална квалификация по професията „Техник-животновъд“ минималното входящо образователно равнище за лица, навършили 16 години, е завършено основно образование.

1.2. Изисквания за входящо квалификационно равнище или професионален опит

За обучение по професията „Техник-животновъд“ с придобиване на трета степен на професионална квалификация не се изисква обучаваният да притежава по-ниска степен на професионална квалификация или професионален опит по друга сродна професия.

За лица с професионален опит или проведено професионално обучение, свързано с професията, е необходимо надграждащо обучение, включващо усвояване на компетенции, които кандидатът за обучение не притежава. Съдържанието на обучението се определя след сравнение на компетенциите и резултатите от ученето, описани в държавните образователни изисквания (ДОИ) за придобиване на квалификация по професии.

2. Описание на професията

2.1. Трудови дейности, отговорности, личностни качества, особености на условията на труд, оборудване и инструменти, изисквания за упражняване на

професията, определени в закони и подзаконни актове (здравословно състояние, правоспособност и др.)

Техник-животновъдите работят в животновъдни ферми, където полагат грижи за отглеждането на различни видове животни. Освен във фермите придобилите трета степен на професионална квалификация могат да отглеждат животни в семейното спомагателно стопанство, във фуражопроизводството или фуражопереработвателни предприятия. Друга възможност е да работят във вивариуми, в лаборатории, обслужващи изследователски институти, университети, болници и други организации. Те могат да се грижат за животните в зоологическите градини, както и за дивеча в резерватите или местата на тяхното естествено обитаване. Техник-животновъдите, придобили трета степен на професионална квалификация, могат да ръководят животновъдна ферма и да изпълняват всички основни производствени дейности. В своята работа те се ръководят от указанията и съветите на зооинженери или ветеринарни лекари.

Основните трудови дейности на техник-животновъда с трета степен професионална квалификация са следните:

- организира производството и съхранението на фураж;
- осигурява правилното използване и поддържане на пасищата;
- съставя фуражен баланс, план за производството на фуражи и за балансиране на дажбите и смеските за отделните видове и категории животни;
- обслужва машините и съоръженията, използвани в животновъдното производство, и полага грижи за тяхната поддръжка и съхранение;
- осигурява профилактични грижи за животните;
- организира правилното отглеждане на животните;
- осъществява развъдна дейност;
- контролира и регистрира растежа и продуктивните качества на животните;
- получава и реализира висококачествена продукция;
- планира, ръководи и контролира дейността в животновъдната ферма.

Дейността на техник-животновъда се различава в зависимост от вида и типа на фермата или предприятието, в което работи.

При изпълнение на трудовите дейности той работи със: машини за обработка и раздаване на фуражи на различните видове и категории животни (фронтални товарачи, фуражораздаващи ремаркета, миксери за фураж и др., трактори, съоръжения за доене, стрижба, подрязване на копитата, почистване и вентилация на помещенията; миешки средства, дезинфектанти, лекарства, мляко и вълна, противопожарни и лични предпазни средства, инструменти за ремонт на сградите, машините и оградите. При изпълнение на някои от трудовите дейности е необходимо да използва инструкции и правила за безопасна работа и отчетни документи.

Лицата, практикуващи професията, трябва да бъдат физически здрави и издръжливи, подвижни и сръчни и да проявяват интерес към животните.

Част от работното време протича на открито при разнообразни климатични условия, свързани с вариране на температурите, влажността и др. В някои случаи техник-животновъдът работи в сгради с вредни газове и механични замърсители, с опасност от алергични заболявания.

За да ръководят животновъдна ферма и да изпълняват всички основни производствени дейности, трябва да могат да работят в екип, да осъществяват ефективна комуникация с други лица и да поемат отговорност за своята и на подчинените си работа, да поддържат конструктивни работни взаимоотношения, като проявяват съобразителност, гъвкавост, лоялност и дисциплинираност. Работното време на техник-животновъдите е с нормална продължителност, но предвид спецификата на грижите за животните е възможно то да бъде удължено до късно през нощта, както и да се работи и през почивните, и през празничните дни от годината.

За управление на трактор и работа с други селскостопански машини лицата с трета степен на професионална квалификация по професията „Техник-животновъд“ трябва да положат изпит за придобиване на правоспособност за водач на МПС категории „Ткт“ и „В“ съгласно изискванията на Наредба № 37 от 2002 г. за условията и реда за обучение на кандидатите за придобиване на правоспособност за управление на моторно превозно средство и условията и реда за издаване на разрешение за тяхното обучение, издадена от министъра на транспорта и съобщенията (ДВ, бр. 82 от 2002 г.), и категория „Твк“ по изискванията на Наредба № 12 от 2009 г. за условията и реда за придобиване и отнемане на правоспособност за работа със земеделска и горска техника, издадена от министъра на земеделието и храните (ДВ, бр. 35 от 2009 г.).

2.2. Възможности за продължаване на професионалното обучение

Придобилите трета степен на професионална квалификация по една специалност от професията „Техник-животновъд“ могат да се обучават за придобиване на квалификация по друга специалност от професията „Техник-животновъд“, като обучението по общата задължителна професионална подготовка, единна за всички професионални направления, по отрасловата задължителна професионална подготовка по професионално направление „Растениевъдство и животновъдство“ и по част от специфичната задължителна подготовка се зачита, или да продължат обучението си за придобиване на четвърта степен на професионална квалификация по 6210603 специалност „Управление на растениевъдни и животновъдни ферми“.

2.3. Възможности за професионална реализация съгласно Националната класификация на професиите и длъжностите (НКПД - 2011), утвърдена със Заповед № РД-01-931 от 27.12.2010 г. на министъра на труда и социалната политика; изм. и доп. със заповеди № РД-01-204 от 28.02.2011 г., № РД-01-426 от 30.05.2011 г. и № РД-01-529 от 30.06.2011 г.

Придобилите трета степен на професионална квалификация по професията „Техник-животновъд“ могат да постъпват на работа на длъжности (професии) от НКПД, включени в единични групи 6122 Птицевъди, 6123 Пчелари и бубари, 6121 Животновъди и производители на млечни продукти, 6129 Животновъди, неклассифицирани другаде, както и други, включени при актуализирането на НКПД.

3. Цели на обучението

3.1. Цели на обучението по общата задължителна професионална подготовка - единна за всички професионални направления

След завършване на обучението по професията обучаваният трябва да:

- познава, спазва и прилага правилата за здравословни и безопасни условия на труд;
- умее да опазва околната среда;
- познава правата и задълженията си като участник в трудовия процес съгласно Кодекса на труда, разбира договорните отношения между работодател и работник;
- участва активно при изпълнение на задачите, съдейства на членовете на екипа и търси помощ от тях; отнася се с чувство на отговорност при изпълнение на задачата, която му е възложена;
- осъществява ефективни работни взаимоотношения с колеги и с прекия си ръководител;
- разбира своята роля в дейността на предприятието, съзнава необходимостта от повишаване на квалификацията си;
- умее да намира информация с помощта на компютър, работи с текстообработваща програма;
- ползва специализирана литература, включително и на чужд език.

3.2. Цели на обучението по отрасловата задължителна професионална подготовка - единна за всички професии от професионално направление „Растениевъдство и животновъдство“

След завършване на обучението по професията обучаваният трябва да:

- познава и прилага изискванията на директивите и разпоредбите на ЕС и на националното законодателство за контрол и управление на качеството, хигиената и хранителната безопасност;
- познава и спазва изискванията на нормативните документи, регламентиращи дейностите в животновъдното стопанство и опазването на околната среда;
- познава биологичните особености на различните видове животни;
- намира и ползва информация в техническа и технологична документация и в интернет, свързана с практикуването на професията.

3.3. Цели на обучението по специфичната за професията „Техник-животновъд“ задължителна професионална подготовка

След завършване на обучението по професията обучаваният трябва да:

- организира производството и съхранението на фураж;
- осигурява правилното използване и поддържане на пасищата;
- съставя фуражен баланс и план за производството на фуражи;
- балансира дажбите и смеските за хранене на различните видове и категории животни;
- оперира с машините и съоръженията, използвани в животновъдното производство, полага грижи за тяхната поддръжка и съхранение;
- осигурява условия за профилактика и опазване здравето на животните;
- организира репродуктивната дейност на животните и извършва манипулациите, свързани с тази дейност;
- организира правилно отглеждане на животните в съответствие с добрите фермерски практики;
- осигурява условия за получаване на висококачествена продукция от животните и нейното ефективно реализиране;
- осигурява правилно развъждане на животните, подбор на животни за разплод и за бракуване;
- контролира произхода и продуктивните качества на животните;
- планира, ръководи и контролира дейността на фермата;
- анализира и изготвя отчети за дейността на фермата.

4. Резултати от ученето

Компетенции	Резултати от ученето Обучаваният трябва да:
<i>Общи за професията „Техник-животновъд“</i>	
1. Спазва правилата за здравословни и безопасни условия на труд и опазва околната среда при изпълнение на служебните си задължения	1.1. Описва вредното въздействие на отделените газове в животновъдните сгради и на лекарствените вещества върху човешкия организъм 1.2. Оказва долекарска помощ при възникнали инциденти 1.3. Изброява правилата за безопасна работа с инструменти, машини и съоръжения 1.4. Разпознава опасните ситуации, които могат да възникнат по време на работа 1.5. Работи правилно и безопасно с машини и съоръжения 1.6. Ползва лични предпазни средства и специална работна екипировка

Компетенции	Резултати от ученето Обучаваният трябва да:
	<p>1.7. Познава правилата и процедурите за пожарна и аварийна безопасност и борба с пожарите</p> <p>1.8. Използва по предназначение средства за противопожарна защита (кофпомпа, пожарогасител и др.)</p> <p>1.9. Събира и изхвърля отпадните продукти на определените за целта места при спазване на изискванията за опазване на околната среда</p>
<p>2. Осъществява ежедневен контрол и профилактика на здравословното състояние на животните</p>	<p>2.1. Познава минималните зоохигиенни и ветеринарномедицински изисквания за защита и хуманно отношение към животните</p> <p>2.2. Наблюдава поведението на животните и констатира отклонения в здравословното им състояние</p> <p>2.3. Полага грижи за болните и наранени животни – дава лекарствени средства в предписаните от ветеринарен лекар дози и лекарствени форми (твърди, течни, мазила и пр.) и в съответствие с дадените от него указания</p> <p>2.4. Приготвя разтвори за третиране на животните против външни паразити</p> <p>2.5. Описва техниката на различните видове манипулации – къпане, обмиване, напръскване, напрашване и др.</p> <p>2.6. Сравнява различните методи за противопаразитно третиране, представя предимствата и недостатъците им и опасностите за замърсяване на околната среда</p> <p>2.7. Спазва предпазните мерки за предотвратяване на рисковете при работа и третиране на болни и наранени животни</p> <p>2.8. Стриктно изпълнява предписанията, издадени от ветеринарномедицинските органи</p> <p>2.9. Проявява хуманно отношение към животните при третирането им</p>
<p>3. Осигурява подходящи условия за животните, отглеждани в затворени помещения и на открито</p>	<p>3.1. Поддържа помещенията и съоръженията за отглеждане на животни съобразно ветеринарномедицинските и санитарно-хигиенните изисквания</p> <p>3.2. Познава изискванията за осветление, влажност, циркулация на въздуха и проветряване на помещенията в зависимост от физиологичните и етологичните особености на животните и птиците</p> <p>3.3. Познава нормите за концентрация на вредни газове и интензивност на шум в помещенията за отглеждане на животните и птиците</p> <p>3.4. Периодично извършва замервания на основните показатели и при наличие на отклонения предприема мерки за тяхното коригиране</p> <p>3.5. Проверява ежедневно състоянието на техническите съоръжения и системи и при установяване на дефекти предприема мерки за своевременното им отстраняване</p>

Компетенции	Резултати от ученето Обучаваният трябва да:
	<p>3.6. Инсталира в помещенията система за изкуствена вентилация и алармена система за известяване при отказ на вентилационната система</p> <p>3.7. Осигурява защита от неблагоприятни атмосферни влияния, хищници и други вредни въздействия върху здравословното състояние на животните, отглеждани на открито</p>
<p>4. Планира, контролира, анализира и отчита резултатите от дейността на фермата</p>	<p>4.1. Съставя годишен план за дейността на фермата и краткосрочни планове за провеждането на отделни мероприятия</p> <p>4.2. Изготвя дължностни характеристики на работниците при посочени данни за броя на категориите животни, технологията на отглеждане, наличната механизация и други условия</p> <p>4.3. Описва начините за извършване на ежедневен и периодичен контрол на състоянието на техническите съоръжения във фермите</p> <p>4.4. Посочва видовете отчетни документи, които трябва да се водят във фермата, и познава в детайли изискванията за тяхното прецизно водене</p> <p>4.5. Регистрира на хартиен или електронен носител данните за запложданията и ражданията, броя и теглото на новородените, развитието на младите животни и други показатели</p> <p>4.6. Отчита разхода на фураж при различните групи животни и вида на даваната смеска, прираста на групата и разхода на фураж за един килограм прираст</p> <p>4.7. Води отчет за наличието, прихода и разхода на фуражи и консумативи, за продажбите и покупките и за приходите и разходите във фермата</p> <p>4.8. Води документация за продуктивността на животните (мляко, месо, яйца, пчелен мед и други животински продукти)</p> <p>4.9. Анализира състоянието и набелязва мерки за подобрене дейността на фермата (или при зададени данни)</p>
<p>5. Намира и прилага информация, необходима за поддържане на животновъдно стопанство</p>	<p>5.1. Периодично се информира от специализирани издания, интернет сайтове, посещение на изложения, обучения и други за новите технологии, препарати, машини и инструменти, прилагани в животновъдството</p> <p>5.2. Подготвя ежедневни и периодични отчети за извършената работа</p> <p>5.3. Поддържа контакти с браншовите организации, фирмите, обслужващи животновъдството, и институциите, имащи отношение към него</p>
<p><i>Специфични за специалност 6210401 „Говедовъдство“</i></p>	
<p>6. Организира производството и съхранението на фуражи</p>	<p>6.1. Разпознава и описва основните типове почви и тяхната пригодност за отглеждане на различни фуражни култури</p> <p>6.2. Описва основните и повърхностните обработки на почвата и обяснява тяхното предназначение и ефективност</p> <p>6.3. Характеризира хранителните особености на основните</p>

Компетенции	Резултати от ученето Обучаваният трябва да:
	<p>фуражни култури</p> <p>6.4. Описва технологията на отглеждане на различните видове фуражни култури</p> <p>6.5. Приготвя, окачествява и съхранява сено съобразно технологичните изисквания</p> <p>6.6. Приготвя силаж, окачествява го и го изважда от силажовместилището</p> <p>6.7. Полага грижи за изсушаване и съхранение на зърното</p> <p>6.8. Извършва различните обработки на почвата и агротехническите мероприятия (сеитба, торене, напояване, растителна защита, прибиране и съхраняване на реколтата)</p>
<p>7. Осигурява правилното използване и поддържане на пасищата</p>	<p>7.1. Описва технологията на създаване на изкуствени пасища и тревни смеси, подходящи за различни почвени и климатични райони</p> <p>7.2. Пояснява мероприятията, свързани с повърхностното подобряване на пасищата</p> <p>7.3. Описва технологията за директно подсяване на пасищата</p> <p>7.4. Извършва парцелиране на пасище при зададени размери, добиви и животни за паша</p> <p>7.5. Обяснява използването и преместването на електропастир</p> <p>7.6. Описва мероприятията за поддържане на продуктивността и на добрия вид на пасищата</p> <p>7.7. Преценява състоянието на пасището и запасите от зелена трева, определени приблизително и с помощта на уреди</p> <p>7.8. Описва особеностите на паша на месодайните говеда и определя вида и количеството на фуража за подхранване</p> <p>7.9. Описва особеностите на паша на дойни крави, сухостойни крави и на млади животни за разплод и угояване</p>
<p>8. Съставя фуражен баланс и план за производство и за покупка на фуражи</p>	<p>8.1. Съставя годишен оборот на говедовъдна (биволовъдна) ферма при посочени статус в началото на годината и план за броя и използването на отделните категории животни</p> <p>8.2. Изчислява нуждите от фуражи при посочени средногодишен брой и продуктивност на говедата</p> <p>8.3. Съставя фуражен баланс на говедовъдна ферма при посочени брой и продуктивност на животните и налични фуражи</p> <p>8.4. Изчислява необходимите площи за производство на фуражи при посочени (или изчислени) нужди от фуражи и добиви от отделните фуражни култури</p> <p>8.5. За пълноценното хранене на животните изчислява количеството на различните видове фуражи, които трябва да се закупят при посочен (или съставен) фуражен баланс</p>
<p>9. Балансира дажбите за хранене на</p>	<p>9.1. Описва устройството и функциите на храносмилателната система на говедата</p> <p>9.2. Обяснява системите за оценка на енергийната и на</p>

Компетенции	Резултати от ученето Обучаваният трябва да:
различните категории говеда	<p>протеиновата хранителност на фуражите</p> <p>9.3. Изчислява сумата от нормите за отделните функции при различни категории говеда</p> <p>9.4. Съставя дажба за дойни крави и биволици при посочени жива маса, дневна млечност, движение, бременност, оценка на телесното състояние и други условия и с помощта на предоставени справочници за нормите и фуражите</p> <p>9.5. Съставя дажби за сухостойни крави и биволици при посочена жива маса, стадий на бременност, оценка на телесното състояние и други условия</p> <p>9.6. Съставя дажби за млади разплодни животни с различна жива маса и планиран дневен прираст</p> <p>9.7. Съставя дажби за угодяване на телета</p> <p>9.8. Балансира дажби за различни категории говеда и биволи</p> <p>9.9. Съставя целодажбени смеси за различни категории говеда</p> <p>9.10. Съставя план за подхранване на месодайни говеда при максимално използване на пашата</p> <p>9.11. Съставя схема за изкуствено хранене на телета и малачета с мляко или млекозаместители при посочен дневен разход на течна храна</p>
10. Оперира с машините и съоръженията, използвани в растениевъдството и животновъдното производство, и полага грижи за тяхната поддръжка и съхранение	<p>10.1. Агрегира селскостопанската техника за извършване на различни полски операции (оран, култивиране, сеитба, брануване, пръскане и др.)</p> <p>10.2. Регулира различните приспособления за изпълнение на полските операции</p> <p>10.3. Агрегира трактори с косачка, обръщачка и балировачка и извършва косене, обръщане и балиране на сено</p> <p>10.4. Описва последователността в процеса на доене в доилна зала и с доилна инсталация в обора</p> <p>10.5. Измива доилната инсталация и другите съоръжения, които се използват при доенето на животните</p> <p>10.6. Почиства с булдозерна дъска</p> <p>10.7. Зарежда с фуражи, смесва и раздава целодажбена или полудажбена смеска с фуражосмесително ремарке</p> <p>10.8. Полага ежедневни и периодични грижи за машините и съоръженията</p> <p>10.9. Описва изискванията за подготовката и съхранението на различните машини и съоръжения</p>
11. Осигурява профилактиката и здравеопазването на говедата, използвайки препаратите, предоставени от	<p>11.1. Приготвя разтвори за дезинфекция на складове, обори, входни площадки, пропуски и различни съоръжения и дава указания за тяхното използване</p> <p>11.2. Приготвя препарати за дератизация и дезинсекция</p> <p>11.3. Приготвя разтвори за ваните за копита</p> <p>11.4. Прави подкожни и мускулни инжекции, дава през устата</p>

Компетенции	Резултати от ученето Обучаваният трябва да:
ветеринарен лекар, и следвайки неговите указания	<p>течни и сухи препарати, извършва накапване в очите и прилага други методи за ваксиниране и лечение на говедата</p> <p>11.5. Измерва температурата, пулса, дихателните движения и контракциите на търбуха</p> <p>11.6. Описва особеностите, профилактиката и лечението на основните незаразни, заразни и паразитни болести по говедата</p> <p>11.7. Подрязва ръчно или с машинка копитата на говедата</p> <p>11.8. Описва правилата за карантиниране на животните</p> <p>11.9. Описва изискванията при изолиране на заразно болни говеда</p>
12. Ръководи репродуктивната дейност на говедата и провеждането на манипулациите, свързани с нея	<p>12.1. Описва устройството и функциите на женския и мъжкия полов апарат, половия цикъл и оптималното време за заплждане</p> <p>12.2. Обяснява съставянето на случен план съвместно със специалист селекционер и мерките за неговото точно изпълнение</p> <p>12.3. Определя продължителността на периода за доброволно изчакване преди осеменяване на кравите в зависимост от тяхната възраст, млечна продуктивност, оценка на телесното състояние и желания сезон на отелване</p> <p>12.4. Определя възрастта и живата маса за заплждане на юниците в зависимост от желаната сезонност на отелванията</p> <p>12.5. Извършва бимануелно изкуствено осеменяване на крави и юници</p> <p>12.6. Прилага предписаното от ветеринарен лекар хормонално третиране и синхронизация на еструса</p> <p>12.7. Описва особеностите в репродукцията на месодайните говеда</p> <p>12.8. Описва начините за оказване на помощ при трудни раждания с различно представяне на телето</p> <p>12.9. Описва начините за съживяване на новородено теле, задушено при раждане или застрашено от смърт</p>
13. Управява получаването на висококачествена продукция и нейното ефективно реализиране	<p>13.1. Описва състава и свойствата на млякото</p> <p>13.2. Описва изискванията на наредбите за добиване на качествено и здравословно мляко</p> <p>13.3. Окачествява млякото в зависимост от състава и свойствата му</p> <p>13.4. Определя съдържанието на мазнини и протеини в млякото</p> <p>13.5. Наблюдава и организира периодично контрол върху прираста в живото тегло на животните, предназначени за угояване за месо</p>
<i>Специфични за специалност 6210402 „Овцевъдство“</i>	
14. Организира производството и съхранението на фуражите	<p>14.1. Разпознава и описва основните типове почви и тяхната пригодност за отглеждане на различни земеделски култури</p> <p>14.2. Описва основните и повърхностните обработки на почвата и обяснява тяхното предназначение и ефективност</p> <p>14.3. Характеризира хранителните особености на основните фуражни култури</p> <p>14.4. Съставя сеитбообращение при изчислена или зададена</p>

Компетенции	Резултати от ученето Обучаваният трябва да:
	<p>потребност от фуражи и определен добив от фуражните култури</p> <p>14.5. Описва засяването, торенето и другите агротехнически мероприятия по отглеждането на царевица за силаж и за зърно</p> <p>14.6. Описва технологията на отглеждане на люцерна</p> <p>14.7. Описва технологиите за отглеждане на ечемик, пшеница и други зърнени култури</p> <p>14.8. Приготвя, окачествява и съхранява сено</p> <p>14.9. Описва технологията на приготвяне на силаж и неговото окачествяване и изваждане от силажовместилището</p> <p>14.10. Описва изискванията за изсушаването и съхранението на зърно и показателите за окачествяването му</p>
<p>15. Осигурява правилното използване и поддържане на пасищата</p>	<p>15.1. Описва технологията на създаването на изкуствени пасища и тревни смеси, подходящи за различни почвени и климатични райони</p> <p>15.2. Организира мероприятията, свързани с повърхностното подобряване на пасищата</p> <p>15.3. Обосновава и описва технологията за директно подсяване на пасищата</p> <p>15.4. Извършва парцелиране на пасище при зададени размери, добиви и брой животни за паша</p> <p>15.5. Обяснява използването и преместването на електропастир и извършва монтаж или преместване на електропастир</p> <p>15.6. Описва мероприятията за поддържане на продуктивността и на добрия вид на пасищата</p> <p>15.7. Преценява състоянието на пасището и запасите от зелена трева, определени приблизително и с помощта на уреди</p> <p>15.8. Определя вида и количеството на подхранването на отделните категории овце и кози в зависимост от състоянието на пасището</p>
<p>16. Съставя фуражен баланс и план за производство и за покупка на фуражи</p>	<p>16.1. Съставя годишен оборот на овцевъдна (козевъдна) ферма в началото на годината</p> <p>16.2. Изчислява нуждите от фуражи при посочени средногодишен брой и продуктивност на овцете (козите)</p> <p>16.3. Съставя фуражен баланс на овцевъдна (козевъдна) ферма при посочени брой и продуктивност на животните и наличните фуражи</p> <p>16.4. Изчислява необходимите площи за производство на фуражи при посочени (или изчислени) нужди от фуражи и добиви от отделните култури</p> <p>16.5. За осигуряване на пълноценно хранене на животните изчислява количеството и вида на фуражите, които трябва да се закупят при посочен (или съставен) фуражен баланс</p>
<p>17. Балансира дажбите за</p>	<p>17.1. Обяснява особеностите на храносмилателната система при овцете и козите</p>

Компетенции	Резултати от ученето Обучаваният трябва да:
хранене на различните категории овце и кози	<p>17.2. Обяснява измерването на енергийната хранителност с КЕМ, КЕР и тяхното използване при отделните категории овце и кози</p> <p>17.3. Описва същината на ПСЧ и БПТ и балансирането на дажбите по протеин</p> <p>17.4. Съставя дажби за различните категории овце и кози при посочени жива маса, дневна млечност, движение, оценка на телесното състояние и други условия</p> <p>17.5. Балансира дажбите за различни категории овце и кози с помощта на компютърна програма</p> <p>17.6. Съставя целодажбени смески за различни категории овце и кози с помощта на компютърна програма</p> <p>17.7. Съставя схема за изкуствено хранене на агнета, отбити на 1 – 2-дневна възраст с мляко или млекозаместител</p>
18. Оперира с машините и съоръженията, използвани в растениевъдното и животновъдното производство, грижи се за тяхната поддръжка и съхранение	<p>18.1. Агрегатира трактора с различни оръдия за извършване на полски операции (оран, култивиране, сеитба, брануване, пръскане и др.)</p> <p>18.2. Регулира ги в зависимост от вида на операцията и работи с тях при спазване на изискванията за здравословни и безопасни условия на труд</p> <p>18.3. Агрегатира трактора с косачка, обръщачка и балировачка и извършва косене, обръщане и балиране на сено</p> <p>18.4. Извършва ръчно и машинно доене на овце</p> <p>18.5. Измива доилната инсталация и другите съоръжения</p> <p>18.6. Извършва ръчна и машинна стрижба на овце и кози</p> <p>18.7. Извършва почистване на дълбоката постеля в овчарника с фронтален товарач</p> <p>18.8. Зарежда с фуражи, смесва и раздава целодажбена или полудажбена смеска с фуражосмесително ремарке</p> <p>18.9. Полага ежедневни и периодични грижи за машините и съоръженията</p> <p>18.10. Описва изискванията за подготовката и съхранението на различните машини и съоръжения</p>
19. Осигурява профилактиката и здравеопазването на овцете и козите, използвайки препаратите, предоставени от ветеринарен лекар, и следвайки неговите указания	<p>19.1. Приготвя разтвори за дезинфекция на складове, обори, входни площадки, пропуски и различни съоръжения и дава указания за тяхното използване</p> <p>19.2. Приготвя препарати за дератизация и дезинсекция</p> <p>19.3. Приготвя разтвори за ваните за копита</p> <p>19.4. Прави подкожни и мускулни инжекции, дава през устата течни и сухи препарати, извършва накапване в очите и прилага други методи за ваксиниране и лечение на говедата</p> <p>19.5. Измерва температурата, пулса, дихателните движения и контракциите на търбуха</p> <p>19.6. Описва особеностите, профилактиката и лечението на основните незаразни, заразни и паразитни болести по овцете и</p>

Компетенции	Резултати от ученето Обучаваният трябва да:
	<p>козите</p> <p>19.7. Подрязва и привързва при нужда копитата на овцете</p> <p>19.8. Описва правилата за карантиниране на животните</p> <p>19.9. Описва изискванията при изолиране на заразно болни овце и кози</p>
<p>20. Ръководи репродуктивната дейност на овцете и козите и провеждането на манипулациите, свързани с нея</p>	<p>20.1. Описва устройството и функциите на женския и мъжкия полов апарат, половия цикъл и оптималното време за заплождане на овце и кози</p> <p>20.2. Обяснява съставянето на случен план съвместно със специалист селекционер и мерките за неговото точно изпълнение</p> <p>20.3. Описва подготовката на овцете с различна оценка на телесното състояние за случната кампания</p> <p>20.4. Обосновава възможностите за заплождане на младите животни на различна възраст и условията за това</p> <p>20.5. Извършва изкуствено осеменяване на овце и кози</p> <p>20.6. Прилага предписаното от ветеринарен лекар хормонално третиране и синхронизация на еструса</p> <p>20.7. Описва възможностите за уплътнено агнене на месодайните овце и начина на осъществяването му</p> <p>20.8. Изчислява броя на боксовете за скорооагнените овце в зависимост от графика на заплождане на овцете</p> <p>20.9. Описва последователността на направата на различни боксове</p> <p>20.10. Описва инвентара и материалите, които трябва да се подготвят за агнилната кампания</p> <p>20.11. Описва изискванията за оказване на помощ при трудни раждания на агнетата и козлетата</p> <p>20.12. Описва начина за съживяване на новородено, задушено при раждане или застрашено от смърт</p>
<p>21. Организира правилното отглеждане на животните съобразно добрите фермерски практики</p>	<p>21.1. Описва времето и начина на прегрупиране на овцете през различните периоди на продуктивния цикъл</p> <p>21.2. Прави оценка на телесното състояние на различните категории говеда по 5-балната система</p> <p>21.3. Описва изискванията за хуманно отношение към животните</p> <p>21.4. Описва подготовката на овцете за стрижба, правилното им третиране при стрижбата и грижите за тях след това</p> <p>21.5. Описва подготовката и провеждането на противопаразитното къпане и грижите за овцете</p>
<p>22. Получава висококачествена продукция и организира нейното ефективно реализиране</p>	<p>22.1. Описва състава и свойствата на млякото</p> <p>22.2. Описва изискванията на наредбите за добиване на качествено и здравословно мляко</p> <p>22.3. Описва показателите за окачествяване на млякото</p> <p>22.4. Определя съдържанието на мазнини и протеини в млякото</p>

Компетенции	Резултати от ученето Обучаваният трябва да:
	22.5. Описва методите и организациите за продажба на млякото 22.6. Описва начина на извършване на правилна стрижба, сортиране и съхранение на вълната 22.7. Определя готовността на агнетата за клане и тяхното качество според системата EUROP на живо
<i>Специфични за специалност 6210403 „Свиневъдство“</i>	
23. Организира производството и съхранението на фуражи	23.1. Разпознава и описва основните типове почви и тяхната пригодност за отглеждане на различни земеделски култури 23.2. Описва основните и повърхностните обработки на почвата и обяснява тяхното предназначение и ефективност 23.3. Характеризира хранителните особености на основните фуражни култури 23.4. Съставя сеитбооборот при определена нужда от фуражи и налични ниви 23.5. Описва засяването, торенето и другите агротехнически мероприятия по отглеждането на основните зърнени култури (царевица, ечемик, пшеница, тритикале и др.) 23.6. Описва технологията на отглеждане на бобови култури (грах, соя, бакла, лупина и др.) 23.7. Описва влаготермичната обработка на соята, произведена в стопанството, преди даване на различните категории свине 23.8. Описва изискванията за изсушаване и съхранение на зърното и показателите за окачествяването му
24. Съставя фуражен баланс и план за производство и за покупка на фуражи	24.1. Съставя годишен оборот на свиневъдната ферма в началото на годината и план за броя и използването на отделните категории животни 24.2. Изчислява нуждите от фуражи при посочен средногодишен брой на свинете от отделните категории 24.3. Съставя фуражен баланс на свиневъдната ферма при посочен (или изчислен) среден брой на отделните категории свине и налични фуражи 24.4. Изчислява необходимите площи за производство на фуражи при посочени (или изчислени) нужди от фуражи и добиви от отделните култури 24.5. Изчислява количеството и вида на фуражите, които трябва да се закупят, при посочен (или съставен) фуражен баланс за осигуряване на пълноценно хранене на животните
25. Извършва хранене на различните категории свине	25.1. Описва устройството и функциите на храносмилателния апарат на свинете и особеностите в храненето 25.2. Обяснява начина на измерване на енергийната стойност на фуражите и на енергийните нужди на свинете 25.3. Описва изискванията към количеството и качеството на протеина 25.4. Познава изискванията за балансиране на дажбите и смеските

Компетенции	Резултати от ученето Обучаваният трябва да:
	<p>по критичните аминокиселини</p> <p>25.5. Добавя синтетични аминокиселини при съставяне на смеси</p> <p>25.6. Балансира смеските за различни категории свине с помощта на компютърна програма</p> <p>25.7. Определя състава на дажбата за отделните категории свине и обосновава взетото решение</p> <p>25.8. Определя начина на хранене на отделните категории свине – свободно или нормирано, със суха, навлажнена или мокра храна</p> <p>25.9. Определя телесното състояние на свинете майки и описва корекциите, които е необходимо да се направят в начина на хранене</p> <p>25.10. Съставя схема за хранене на свине майки през различните периоди на репродуктивния цикъл</p>
<p>26. Работи с машините и съоръженията, използвани в растениевъдното и животновъдното производство, и осигурява тяхната поддръжка и съхранение</p>	<p>26.1. Агрегатира трактор с различни оръдия за извършване на полски операции (оран, култивиране, сеитба, брануване, пръскане и др.)</p> <p>26.2. Регулира ги за изпълнение на конкретната операция и работи с тях при спазване изискванията за здравословни и безопасни условия на труд</p> <p>26.3. Извършва смилане на фуражите съобразно изискванията на отделните категории свине</p> <p>26.4. Извършва механизирано дозиране и смесване на фуражите и приготвяне на смеси за различните категории свине</p> <p>26.5. Извършва ръчно смесване на отделните добавки и фуражи</p> <p>26.6. Зарежда със стационарни или мобилни съоръжения хранилките на свинете</p> <p>26.7. Описва изискванията за подготовката и съхранението на различните машини и съоръжения</p>
<p>27. Осигурява профилактиката и здравеопазването на свинете, използвайки препарати, предоставени от ветеринарен лекар и следвайки неговите указания</p>	<p>27.1. Приготвя разтвори за дезинфекция на складовете, оборите, входните площадки, пропуските и различните съоръжения и дава указания за тяхното използване</p> <p>27.2. Приготвя препарати за дератизация и дезинсекция на свинефермата</p> <p>27.3. Описва правилата за влизане на външни хора във фермата и тяхната екипировка и дезинфекция</p> <p>27.4. Прави подкожни и мускулни инжекции, дава през устата течни и сухи препарати, извършва накапване в очите и прилага други методи за ваксиниране и лечение на свинете</p> <p>27.5. Измерва температурата, пулса и дихателните движения на свинете</p> <p>27.6. Описва особеностите, профилактиката и лечението на основните незаразни, заразни и паразитни болести по свинете</p> <p>27.7. Описва правилата за карантиниране на животните</p> <p>27.8. Описва изискванията при изолиране на заразно болни свине</p>

Компетенции	Резултати от ученето Обучаваният трябва да:
28. Ръководи репродуктивната дейност на свинете и провеждането на манипулациите, свързани с нея	<p>28.1. Описва устройството и функциите на женския и мъжкия полов апарат, половия цикъл и оптималното време за заплождане на животните</p> <p>28.2. Обяснява съставянето на случен план съвместно със специалист селекционер и мерките за неговото точно изпълнение</p> <p>28.3. Определя типа на заплождане и съставя план за заплождането и опрасването на свинете</p> <p>28.4. Обосновава възрастта на заплождане на младите животни и условията за това</p> <p>28.5. Прави маточно изкуствено осеменяване на свине</p> <p>28.6. Определя бременността на заплодените свине</p> <p>28.7. Прилага предписаните от ветеринарен лекар хормонално третиране и синхронизация на еструса</p> <p>28.8. Оказва помощ при трудни раждания с различно представяне на прасенцата</p> <p>28.9. Съживява задушено при раждането или застрашено от смърт новородено</p>
29. Организира правилното отглеждане на животните, като прилага добрите фермерски практики в стопанството	<p>29.1. Описва времето и начина на прегрупирване на свинете през различните периоди на продуктивния цикъл</p> <p>29.2. Описва грижите за свинете майки през различните периоди на репродуктивния цикъл</p> <p>29.3. Описва грижите за малките прасенца преди и след отбиването</p> <p>29.4. Описва грижите за прасетата за угодяване</p> <p>29.5. Описва изискванията за хуманно отношение към животните</p> <p>29.6. Описва изискванията за осигуряване на благоприятни условия за отглеждане на животните</p> <p>29.7. Описва изискванията за хуманно отношение към животните при придвижването и транспортирането им</p>
<i>Специфични за специалност 6210404 „Птицевъдство“</i>	
30. Познава особеностите на храненето на различните видове птици	<p>30.1. Описва устройството и функциите на храносмилателната система при птиците и особеностите в храненето им</p> <p>30.2. Описва видовете хранителни вещества (вода, протеин, въглехидрати, мазнини, минерални вещества и витамини) и тяхното значение при храненето на птиците</p> <p>30.3. Описва определянето на смилаемостта и енергийната стойност на фуражите за птици</p> <p>30.4. Описва определянето на протеиновата хранителност на фуражите за птици и на истинската смилаемост на аминокиселините</p> <p>30.5. Описва фуражите, използвани при храненето на птиците, и техните особености</p> <p>30.6. Обяснява предназначението на различните съоръжения за</p>

Компетенции	Резултати от ученето Обучаваният трябва да:
	<p>хранене на птиците и начините за тяхното регулиране</p> <p>30.7. Посочва нуждата от хранителен фронт за различните видове и категории птици</p> <p>30.8. Описва изискванията към водата и към различните съоръжения за поене на птиците</p>
<p>31. Балансира дажбите за хранене на различните видове птици – кокошки, пуйки, патици, гъски, рядко отглеждани птици</p>	<p>31.1. Описва промените в носливостта, масата на яйцата, живата маса и консумацията на смеска през различните фази на яйценосния период</p> <p>31.2. Описва промените в изискванията към смеските, използвани през отделните фази на яйценосния период</p> <p>31.3. Описва методите за хранене и съставя смески за отделните фази на яйценосния период с помощта на компютърна програма</p> <p>31.4. Описва смеските, които се използват за отделните фази на растеж при разплодните пилета, и съставя стартер, гроуер, девелопер и предяйценосна смеска с помощта на компютърна програма</p> <p>31.5. Описва фазите на хранене на бройлерите и съставя с помощта на компютърна програма стартерна, гроуерна и финишерна смеска</p> <p>31.6. Описва особеностите в храненето на разплодни носачки от бройлерно направление и съставя смески за първата и втората фаза на яйценосния период</p> <p>31.7. Съставя схема за хранене на подрастващи пилета от бройлерно направление и балансира смески за стартерния, гроуерния, пребридерния, първата и втората фаза на бридерния период</p>
<p>32. Прилага технологии на отглеждане на различни видове и категории птици</p>	<p>32.1. Пояснява основните елементи на технологията и съоръженията, използвани при отглеждане на кокошки носачки</p> <p>32.2. Извършва изкуствено осеменяване на различни птици</p> <p>32.3. Описва основните технологии на отглеждане на разплодни млади птици, посочва техните предимства и недостатъци</p> <p>32.4. Описва технологиите за отглеждане на бройлери</p> <p>32.5. Описва технологичните елементи при отглеждане на подрастващи разплодни птици и на родители от бройлерното направление</p> <p>32.6. Обяснява особеностите в технологията за отглеждане на пуйки</p> <p>32.7. Описва технологията на отглеждане на водоплаващи птици</p> <p>32.8. Описва технологията на отглеждане на други видове птици – токачки, пьдпъдъци, гълъби и щрауси</p> <p>32.9. Описва изискванията за хуманно отношение към птиците</p>
<p>33. Инкубира яйца от различни видове птици</p>	<p>33.1. Описва изискванията към отделните помещения в местата за инкубиране на яйца</p> <p>33.2. Описва устройството на инкубатора и на отделните системи</p>

Компетенции	Резултати от ученето Обучаваният трябва да:
	<p>(отоплителна, охладителна, овлажнителна, вентилационна)</p> <p>33.3. Описва устройството и състава на яйцето и избора на яйца за люпене</p> <p>33.4. Извършва дезинфекция на разплодни яйца</p> <p>33.5. Обяснява значението на факторите на средата за развитието на ембрионите</p> <p>33.6. Описва технологичния режим за инкубация и за люпене на яйца от различни видове птици – кокоши, пуйчи, от водоплаващи птици, пъдпъдъци и др.</p> <p>33.7. Извършва поредица от прегледи при инкубация на кокоши, пуйчи, пачи, гъши или яйца от други видове птици</p> <p>33.8. Окачествява излюпените пилета</p> <p>33.9. Изчислява оплодяемостта и люпимостта на заредените и на оплодените яйца</p>
<p>34. Осигурява профилактиката на птиците, използвайки препаратите, предоставени от ветеринарен лекар и следвайки неговите указания</p>	<p>34.1. Приготвя разтвори за дезинфекция на складовете, птичарниците, входните площадки, пропуските и различните съоръжения и дава указания за тяхното използване</p> <p>34.2. Приготвя препарати и извършва дератизация и дезинсекция</p> <p>34.3. Описва изискванията за влизане на външни лица във фермата и тяхната екипировка и дезинфекция</p> <p>34.4. Обяснява значението на профилактичната програма за бройлери</p> <p>34.5. Обяснява значението на профилактичната програма за подрастващи носачки</p> <p>34.6. Прави подкожни и мускулни инжекции, дава през устата течни и сухи препарати, извършва накапване в очите и прилага други методи за ваксиниране и лечение на птиците</p> <p>34.7. Измерва температурата, пулса и дихателните движения на птиците</p> <p>34.8. Описва и разпознава признаците на основните заболявания и описва протичането, профилактиката и лечението на основните незаразни, заразни и паразитни болести по птиците</p> <p>34.9. Описва правилата за карантиниране на птиците</p>
<p><i>Специфични за специалност 6210405 „Зайцевъдство“</i></p>	
<p>35. Разпознава поведението на зайците, както и признаците за неразположение и заболяване</p>	<p>35.1. Преценява поведението на малките зайчета в зависимост от температурата, задоволяването с мляко и суха храна и определя състоянието им</p> <p>35.2. Определя признаците и фазите на разгонване (еструс) и преценява оптималното време за заплождане на зайците</p> <p>35.3. Разпознава животните, които са болни или неразположени, по определени признаци</p>
<p>36. Познава особеностите за отглеждане и</p>	<p>36.1. Познава различните системи на заплождане при зайците</p> <p>36.2. Описва схемата за хранене на женските животни и мъжките</p>

Компетенции	Резултати от ученето Обучаваният трябва да:
размножаване на зайци	разплодници преди заплождане 36.3. Определя най-благоприятния момент за осеменяване
37. Приготвя балансиран дажби за хранене на различните категории зайци	37.1. Подбира различни смеси в зависимост от категориите зайци и определя разликите между отделните видове смеси 37.2. Извършва хранене с обемисти фуражи на отделните категории зайци 37.3. Познава начините и кратността на раздаване на храната при нормирано хранене и в зависимост от типа на дажбата 37.4. Полага грижи за почистване и зареждане на поилките
38. Осигурява профилактиката на зайците, използвайки препаратите, предоставени от ветеринарен лекар и следвайки неговите указания	38.1. Приготвя разтвори за дезинфекция на помещенията и на различните съоръжения и дава указания за тяхното използване 38.2. Приготвя препарати и извършва дератизация и дезинсекция 38.3. Прави подкожни и мускулни инжекции, дава през устата течни и сухи препарати, извършва накапване в очите и прилага други методи за ваксиниране и лечение на зайците 38.4. Измерва температурата, пулса и дихателните движения на зайците 38.5. Описва и разпознава признаците на основните заболявания и описва протичането, профилактиката и лечението на основните незаразни, заразни и паразитни болести по зайците
<i>Специфични за специалност 6210406 „Пчеларство и бубарство“</i>	
39. Провежда развъдно-подобрителни дейности с пчелите	39.1. Описва биологичните и стопанските качества на пчелите 39.2. Разпознава породите пчели 39.3. Извършва маркиране на пчели 39.4. Описва методите и провежда селекция на пчели 39.5. Описва начините и извършва контрол на медосбора с кошери на кантар
40. Отглежда пчелни майки	40.1. Описва и извършва отглеждане на пчелни майки 40.2. Описва и извършва отглеждане на племенни търтеи 40.3. Преценява качествата на майките и на търтеите 40.4. Описва и осъществява съешаването на майките и търтеите 40.5. Извършва маркиране и транспортиране на произведените майки 40.6. Описва и извършва предаване на пчелни майки към пчелно семейство
41. Провежда дейности по изкуствено осеменяване на пчелите майки	41.1. Описва анатомичните и физиологичните особености на половия апарат и производството на полови клетки 41.2. Описва апаратурата за извършване на изкуствено осеменяване и методите за работа с нея 41.3. Извършва изкуствено осеменяване на пчели майки
42. Провежда дейности за борба	42.1. Описва признаците за разпознаване и диференциране на

Компетенции	Резултати от ученето Обучаваният трябва да:
с болестите и неприятелите по пчелите	<p>отделните заболявания и на различните неприятели по пчелите</p> <p>42.2. Разпознава отделните заболявания и неприятели по пчелите</p> <p>42.3. Взема материал и го подготвя за лабораторно изследване с оглед уточняване на диагнозата</p> <p>42.4. Изследва лабораторно материала от болни и пострадали кошери</p> <p>42.5. Описва и провежда хигиенни и профилактични мероприятия срещу заболяване и нападане от неприятели на кошерите</p> <p>42.6. Описва особеностите и действието на различни препарати за третиране на болестите и неприятелите</p>
43. Извършва технологичен и химичен контрол на пчелните продукти	<p>43.1. Описва и определя основните качествени показатели на меда</p> <p>43.2. Описва най-често срещаните видове фалшификации на меда и методите за тяхното откриване и ги прилага</p> <p>43.3. Описва основните качествени показатели на пчелния клей, пчелния прашец, восъка и другите пчелни продукти</p> <p>43.4. Описва основните документи за регламентиране и стандартизиране на меда и техните изисквания</p>
44. Маркетинг на пчелните продукти	<p>44.1. Описва особеностите на вътрешния и международния пазар за мед и други пчелни продукти</p> <p>44.2. Описва сертифицирането на меда и другите пчелни продукти</p> <p>44.3. Описва националното и международното право, засягащо търговията с пчелни продукти</p> <p>44.4. Описва методите за рекламиране и маркетинг на пчелни продукти</p> <p>44.5. Описва различните начини на продажба на пчелните продукти и техните предимства и недостатъци</p> <p>44.6. Калкулира себестойността на меда и икономическата ефективност на пчеларството</p>
<i>Специфични за специалност 6210407 „Коневъдство и конна езда“</i>	
45. Организира производството и съхранението на фуражи	<p>45.1. Разпознава и описва основните типове почви и тяхната пригодност за отглеждане на различни земеделски култури</p> <p>45.2. Описва основните и повърхностните обработки на почвата и обяснява тяхното предназначение и ефективност</p> <p>45.3. Характеризира хранителните особености на основните фуражни култури</p> <p>45.4. Определя площите за отделните култури и сеитбооборота при зададена или изчислена нужда от фуражи и в зависимост от наличните обработваеми площи</p> <p>45.5. Описва засяването, торенето и другите агротехнически мероприятия по отглеждането на царевица за силаж и зърно</p> <p>45.6. Описва технологията на отглеждане на люцерна и тревни смеси</p> <p>45.7. Описва отглеждането на ечемик, пшеница и други зърнени</p>

Компетенции	Резултати от ученето Обучаваният трябва да:
	<p>култури</p> <p>45.8. Описва и демонстрира приготвянето, окачествяването и съхраняването на сено</p> <p>45.9. Описва технологията на приготвяне на силаж и неговото окачествяване и изваждане от силажовместилището</p> <p>45.10. Спазва технологичните изисквания за изсушаване, окачествяване и съхранение на зърно</p>
<p>46. Осигурява правилно използване и поддържане на пасищата</p>	<p>46.1. Описва технологията на създаването на изкуствени пасища и тревните смески, подходящи за различни почвени и климатични райони</p> <p>46.2. Пояснява мероприятията, свързани с повърхностното подобряване на пасищата</p> <p>46.3. Обосновава и описва технологията за директно подсяване на пасищата</p> <p>46.4. Извършва парцелиране на пасище при зададени размери, добиви и животни за паша</p> <p>46.5. Обяснява използването и преместването на електропастир</p> <p>46.6. Монтира електропастир и извършва неговото преместване</p> <p>46.7. Описва мероприятията за поддържане на продуктивността и на добрия вид на пасищата</p> <p>46.8. Преценява състоянието на пасище и запасите от зелена трева, определени приблизително и с помощта на уреди</p> <p>46.9. Описва особеностите на пашата на отделните категории коне и нуждата от подхранване в зависимост от състоянието на пасището</p>
<p>47. Съставя фуражен баланс и план за производство и за покупка на фуражи</p>	<p>47.1. Съставя годишен оборот на коневъдната ферма при посочени статус в началото на годината и план за броя и използването на отделните категории коне</p> <p>47.2. Изчислява нуждите от фуражи при посочен средногодишен брой на отделните категории коне</p> <p>47.3. Съставя фуражен баланс на коневъдната ферма при посочени брой на отделните категории коне и налични фуражи</p> <p>47.4. Изчислява необходимите площи за производство на фуражи при посочени (или изчислени) нужди от фуражи и добиви от отделните култури</p> <p>47.5. Изчислява количеството и вида на фуражите, които трябва да се закупят при посочен (или съставен) фуражен баланс с оглед постигане на пълноценно хранене на животните</p>
<p>48. Балансира дажбите за хранене на различните категории коне</p>	<p>48.1. Описва устройството и функциите на храносмилателната система на конете</p> <p>48.2. Обяснява начина на измерване на енергийната и на протеиновата хранителност на фуражите за коне</p> <p>48.3. Съставя дажби за бременни и за кърмещи животни съобразно живата маса при спазване на нормите и хранителната стойност на</p>

Компетенции	Резултати от ученето Обучаваният трябва да:
	<p>фуражите</p> <p>48.4. Съставя дажби за подрастващите животни през различните възрасти – 8-, 15- и 25-месечна възраст, съобразно посочената жива маса</p> <p>48.5. Съставя дажби за възрастни коне, извършващи лека и тежка работа</p> <p>48.6. Балансира дажбите за различните категории коне</p> <p>48.7. Описва особеностите в храненето на спортните коне за тренинг и за състезания</p>
<p>49. Оперира с машините и съоръженията, използвани в растениевъдството и във фермата, грижи се за тяхната поддръжка и съхранение</p>	<p>49.1. Агрегатира трактора с различни оръдия за извършване на полски операции (оран, култивиране, сеитба, брануване, пръскане и др.)</p> <p>49.2. Регулира машините за изпълнение на конкретна операция и работи с тях при спазване изискванията за здравословни и безопасни условия на труд</p> <p>49.3. Агрегатира трактора с косачка, обръщачка и балировачка и извършва косене, обръщане и балиране на сено</p> <p>49.4. Полага ежедневни и периодични грижи за техническата изправност на машините и съоръженията</p> <p>49.5. Описва подготовката и съхранението на различните машини и съоръжения</p>
<p>50. Осигурява профилактиката и здравеопазването на конете, използвайки препаратите, предоставени от ветеринарен лекар и следвайки неговите указания</p>	<p>50.1. Приготвя разтвори за дезинфекция на складове, обори, входни площадки, пропуски и различни съоръжения и дава указания за тяхното използване</p> <p>50.2. Приготвя препарати и извършва дератизация и дезинсекция</p> <p>50.3. Прави подкожни и мускулни инжекции, дава през устата течни и сухи препарати, извършва накапване в очите и прилага други методи за ваксиниране и лечение на конете</p> <p>50.4. Измерва температурата, пулса и дихателните движения на коня</p> <p>50.5. Описва особеностите, профилактиката и лечението на основните незаразни, заразни и паразитни болести по конете</p> <p>50.6. Подрязва и подковава копитата на конете</p> <p>50.7. Описва правилата за карантиниране на животните</p> <p>50.8. Описва изискванията при изолиране на заразно болни коне</p>
<p>51. Ръководи репродуктивната дейност на конете и манипулациите, свързани с нея</p>	<p>51.1. Описва устройството и функциите на женския и мъжкия полов апарат, половия цикъл и оптималното време за заплождане</p> <p>51.2. Определя признаците на животните, които отговарят на изискванията за размножаване</p> <p>51.3. Прецизно и точно записва данните, свързани с размножителния период на животните</p> <p>51.4. Познава изискванията, които трябва да се осигурят за животните през размножителния период и при раждане</p> <p>51.5. Осигурява подходящи условия за животните по време на</p>

Компетенции	Резултати от ученето Обучаваният трябва да:
	размножителния период и по време на раждане 51.6. Оказва помощ на ветеринарните специалисти при трудни раждания 51.7. Съвместно със специалисти по селекция прави подбор на животни, които отговарят на изискванията за разплод, и на животни за бракуване
52. Организира правилното отглеждане на конете и прилага добри фермерски практики в стопанството	52.1. Съставя дневен режим за хранене на различните категории коне през зимния период 52.2. Съставя дневен режим за хранене на различните категории коне при използване на пасища през летния период 52.3. Съставя дневен режим на конете за тренинг и състезания 52.4. Описва видовете грижи, които трябва да се полагат за различните категории коне 52.5. Описва изискванията за хуманно отношение към животните и за осигуряване на условия за поддържане на добро здравословно състояние 52.6. Описва правилата за транспорт на конете
53. Тренира и изпитва коне	53.1. Описва общите принципи на тренинга при конете 53.2. Описва и извършва тренинг през отделните периоди на млади ездови коне 53.3. Описва и извършва тренинг на тригодишни и по-възрастни ездови коне 53.4. Описва начините на изпитване на конете за езда 53.5. Описва и демонстрира различни конни спортове (конкур-ипик, обездка, всестранна езда и др.) 53.6. Описва и извършва тренинг на расови коне 53.7. Описва използването на различните категории коне за впряг и начините за измерване на тяхната работа

5. Изисквания към материалната база

Обучаващата институция трябва да разполага със сбирки от различни материали - табла с породи животни, схеми, макети, сбирка от различни видове фуражи, и да осигури специализирани кабинети за обучение по животновъдство.

Обучаващата институция трябва да разполага с кабинет за компютърно обучение, оборудван с компютър за всеки обучаван, със софтуер за текст, таблица, графика.

Практическото обучение се провежда в животновъдни ферми, собственост на обучаващата институция, или в частни ферми.

Обучаващата институция трябва да притежава (или да сключи договор с институция, която притежава) трактор със съответния набор технологично оборудване за обучението за управление на трактор и работа с прикачна техника.

6. Изисквания към обучаващите по теория и практика

Преподавателите по теория и практика на професията трябва да притежават образователно-квалификационна степен „бакалавър" или „магистър" по специалности от професионални направления „Ветеринарна медицина" или „Животновъдство".

Препоръчително е на всеки три години обучаващите да преминават курс за актуализиране на професионалните знания и умения.